

ÉLELMISZER-HULLADÉK FELMÉRÉS

Időtartam:

45-60 perc

Korcsoport:

9-14 éves diákok

Forrás

Ez az óravázlat az ENSZ által kezdeményezett 2017. évi Világ Legnagyobb Tanórāja nemzetközi oktatási program angol nyelvű óravázlata alapján készült, az UNICEF és a PontVelem munkatársainak közreműködésével.

További információ a programról:

<https://www.avilaglegnagyobbitanoraja.hu/>

Műveltségi területek

Ember és természet, Ember és társadalom, Földünk – környezetünk, Matematika

Tanulási eredmények

- Vita és érvelés az élelmiszer-hulladékról.
- Mérési képesség javul. A felmérés hatására a diákok figyelme, tudatossága nő az étkezési szokásokkal kapcsolatban. Élelmiszerek pazarlásának elutasítása várhatóan erősödik.
- Becslés, számolás: a játékos, nyomozói szerepben végrehajtott becslésre alapozva a diákok kiszámolják az elpazarolt ételek százalékos arányát, majd az adatokat grafikonokon mutatják be.

Eszközök

- Írószerek és rajzeszközök.
- Az óravázlat melléklete.
- Videók lejátszására használható videó- és hangberendezések.

A tanóra előkészítése

- Egyeztessen az élelmezésvezetővel vagy a menzán ügyeletet ellátó pedagógussal! Kérdezzük meg azt is, volt-e már korábban hasonló adatgyűjtés. Ha igen, keressük elő az adatokat.
- Biztosítsa a tanórához kapcsolódó videók lejátszásának lehetőségét!
- Nyomtassa ki a diákok számának megfelelő mellékleteket: az élelmiszer-hulladék vizsgálati adatlapot és a plakátokat!
- Jelöljön ki tanulóival egy időpontot az iskolai menza vizsgálatára!

Kulcsszavak

fenntarthatóság, fejlődés, fenntartható fejlődési célok, éghajlat, fogyasztás, pazarlás, környezettudatos vásárlás

A tanóra lépései

1. lépés: az élelmiszer-hulladék fogalmának bemutatása

15
perc

Adatok az élelmiszer-hulladékról

Tekintsék át a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) élelmiszer-hulladék csökkentésével kapcsolatos plakátjait! Vitassanak meg néhány statisztikai adatot és tanulmányozzák a grafikonokat! További információkat a NÉBIH „Maradék nélkül” elnevezésű programjának hivatalos oldalán talál: <http://maradeknelkul.hu/>

Ismert, hogy az elveszett vagy hulladékká vált élelmiszer felelős a mezőgazdasági célú vízfelhasználás mintegy negyedéért, ezen pocskéba ment élelmiszerek megtermeléséhez a Kína területével megegyező nagyságú termőföldre van szükség, és becslések szerint – a különben teljesen felesleges - termelésük során keletkezik a világ üvegházhatásúgáz-kibocsátásának mintegy 8%-a. (Forrás: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10730-2016-INIT/hu/pdf>)

Videó

Nézzék meg az erre a témára készült 2 perces videót:

<https://www.youtube.com/watch?v=WREXBUZBrS8>, vagy a fél perces videót, mely a NÉBIH honlapjáról megnyitható: https://www.youtube.com/watch?v=idb80_UcTNQ !

Vitassák meg, hogyan ezek a videók hogyan hívják fel a figyelmet az ételpazarlásra!

2. lépés: élelmiszer-hulladék felmérés

25
perc

Adatok gyűjtése és ábrázolása

A vizsgálat céljából a tanulók saját megfigyeléseikre alapozva adatokat gyűjtenek az ebédszünet alatt. Összehasonlítják az elfogyasztott élelmiszer mennyiségét az elpazarolt élelmiszer mennyiségével. Amikor a diákok, mint kutatók vagy nyomozók, leírják az észrevételeiket a füzetükbe, emlékeztetni kell őket a becslés grafikai megjelenítésének pontosságára.

Az így gyűjtött információk kvantitatív adatként fognak szolgálni. A tanulók további adatgyűjtést végezhetnek a szakácsok, a konyhai alkalmazottak, vagy további diákok megkérdezésével.

Az adatok értékelése

Az adatgyűjtést követően a tanulóknak számításokat kell végezniük, és meg kell határozniuk a hulladék százalékos arányát és mennyiségét, valamint ábrázolniuk kell az adatokat táblázatokban vagy grafikonokon. Az összes diák adatai alapján átlagot számíthatnak.

Az adatok felhasználása

Az eredmények alapján a tanulók közösen kialakíthatnak egy iskolai és egy otthoni kezdeményezést az élelmiszer-vesztés és az élelmiszer-hulladék csökkentése érdekében. Később újabb vizsgálatot is elvégezhetnek, amelyek eredményei összevethetők a korábbiakkal, ezzel is mérve a hatás eredményességét.

Online verseny a fenntarthatóságról

A 2018. évi Fenntarthatósági Témahéthez kapcsolódón a 2017/2018-as tanévben is szeretnénk online versenyt indítani a fenntarthatóság témakörében. Az előző évek tapasztalatait felhasználva ez egy kibővített, több fordulós versenyt terveztünk meg ZÖLDOKOS KUPA néven. A verseny 2018. januárjától 2018. áprilisig tart, amely 4 fordulós online vetélkedőből, regionális döntőkből és országos döntőből áll. A versenyre általános iskola felső tagozatosok 3 fős csapatainak jelentkezését várjuk. Bízassa diákjait a csatlakozásra!

Regisztráció:

<https://www.fenntarthatosagi.temahet.hu/kupa>